

ANKARA SANAYİ ODASI

KOLOMBİYA CUMHURİYETİ

ÜLKE NOTU

Araştırma ve Yönlendirme Müdürlüğü

27 Ocak 2016

İÇİNDEKİLER

1- Ülke Künyesi

2- Kolombiya Cumhuriyeti'nin Dış Ticareti

**3- Türkiye ile Kolombiya Cumhuriyeti
Arasındaki Ticari İlişkiler**

4- Ekler (Tablolar)

1- Kolombiya'nın Dış Ticareti

2- Kolombiya'nın İhracatında Başlıca Ürünler

3- Kolombiya'nın İthalatında Önemli Ürünler

4- Kolombiya'nın Ülkeler Bazında İhracatı

5- Kolombiya'nın Ülkeler Bazında İthalatı

**6- Türkiye'nin Kolombiya'ya İhracatında
Başlıca Ürünler**

**7- Türkiye'nin Kolombiya'dan İthalatında
Başlıca Ürünler**

1- Ülke Künyesi

Başkent	Bogotá
Resmî dil(ler)	İspanyolca
Yönetim biçimi	Demokratik Cumhuriyet Kolombiya Cumhurbaşkanı: Juan Manuel Santos
Kuruluş	20 Temmuz 1810 (Bağımsızlık)
Önemli şehirler	Bogota, Medellin, Cali, Barranquilla
Komşuları	Brezilya, Peru, Ekvador, Panama, Venezuela
Yüzölçümü	1.141.748
Nüfus	48.277.000 (IMF 2015)
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla - GSYİH (Milyon \$)	436.342 (IMF 2015)
Kişi Başına Düşen GSYİH (\$)	9.038 (IMF 2015)
Büyüme Oranı (%)	4,47% (IMF 2015)
Para birimi	Kolombiya pesosu
Zaman dilimi	CET (UTC-5) / Kolombiya'nın yerel saati Türkiye'den 7 saat geridedir.
Doğal kaynaklar	Petrol, doğal gaz, kömür, demir cevheri, nikel, altın, bakır, elmas ve hidroelektrik, ülkenin başlıca doğal kaynaklarıdır.
Coğrafi Konum	Kolombiya, Orta ve Güney Amerika arasında bir bağlantı noktası olması dolayısıyla stratejik bir konuma sahiptir. Yüzölçümü bakımından Latin Amerika ülkeleri arasında 5. büyük ülke olan Kolombiya'nın Pasifik Okyanusu'na ve Karayip Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır. Sınır komşuları Panama, Ekvator, Peru, Venezuela ve Brezilya'dır.
Siyasi ve İdari Yapı	20 Temmuz 1810 tarihinde bağımsızlığını kazanan Kolombiya'da Devlet Başkanlığı görevini 25 Mayıs 2014 tarihinden bu yana Juan Manuel Santos Calderon yürütmektedir. Devlet Başkanı, hem hükümetin hem de devletin başında olup, görev süresi 4 yıldır. Yasama kanadı olan Kongre, Senato (102 üye) ve Temsilciler Meclisi (166 üye) olmak üzere iki kamaralıdır. Ülkede bir sonraki seçimler 2018 yılında gerçekleştirilecektir. Ülke, idari açıdan 32 eyalet ve 6 ana bölgeden (Karayipler, Pasifik, Andean, Orinoquia, Amazon ve Adalar) oluşmaktadır.
Nüfus ve İşgücü Yapısı	Yaklaşık 46,7 milyon nüfusu ile Kolombiya, Latin Amerika'da ise Brezilya ve Meksika'nın ardından en fazla nüfusa sahip 3. ülkedir. Nüfus artış hızı %1, yaş ortalaması 29,3'tür. Nüfusun %24,9'u 0-14 yaş arasında, %68,1'i 15-64 yaş arasında, %6,9'u ise 65 yaş ve üzerindedir. 30 yaşın altındaki nüfusun oranı da %55'tir. Kolombiya'nın resmi dili İspanyolca olup, Kolombiya dünyada İspanyolca konuşan nüfus açısından Meksika'nın ardından 2. ülkedir. Okur-yazarlık oranı %94,7'dir. Nüfusun %76,4'ü kentlerde yaşamaktadır. Ülkeye ilk gelen Avrupalı göçmenler İspanyollar olup, diğer Avrupa ülkelerinden (İtalya, Almanya, Fransa, İsveç, Polonya ve Rusya gibi) ve Venezuela'dan da göçler yaşanmıştır. Kolombiya, 23,7 milyon civarındaki toplam işgücü ile dünyada 28. sıradadır. İşgücünün %17'si tarım, %21'i sanayi ve %62'si hizmetler sektöründe istihdam edilmektedir. Nüfusun %33'ü yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. İşsizlik oranı ise %9,1 seviyesindedir. Kolombiya, "International Institute for Management Development" tarafından yapılan bir çalışmada 2010 yılında bölgede kalifiye işgücü açısından 2. sırada gösterilmiştir. İşçi-işveren ilişkileri genelde

	<p>sorunsuzdur ve şirket faaliyetlerine engel oluşturmayacak şekilde düzenlenmiştir. Price Water House Coopers tarafından 2009 yılında yapılan bir çalışmaya göre de Kolombiya, Güney Amerika'nın en üretken işgücüne sahip ve çalışma saatlerinin en uzun olduğu ülkesidir. Kolombiya aynı zamanda, Latin Amerika'da en iyi üniversite eğitimi hizmeti verilen 3. ülkedir (IMD).</p>
Doğal Kaynaklar ve Çevre	<p>Petrol, doğal gaz, kömür, demir cevheri, nikel, altın, bakır, elmas ve hidroelektrik, ülkenin başlıca doğal kaynaklarıdır.</p> <p>Yale Üniversitesi'nin yaptığı bir çalışmaya göre Kolombiya, çevre koruma açısından dünyada 10. ve bölgede 1. sıradadır. Çevre Kanunları şirketlerin rekabetçiliğini en az olumsuz etkileyen ülke de yine Kolombiya olarak seçilmiştir (IMD, 2010).</p> <p>Tarım ilaçlarının aşırı kullanımı sonucunda toprak ve su kalitesi önemli ölçüde düşmüştür. Ormanların tahribi ve özellikle Bogota'da görülen hava kirliliği ülkenin başlıca çevre sorunlarıdır. Volkanik aktiviteler (Galeras, Nevado del Ruiz, Cumbal, Dona Juana, Nevado del Tolima ve Purace), depremler ve mevsimsel kuraklık ise ülkede yaşanan doğal afetlerden bazılarıdır.</p>
Ekonomik Yapı	<p>Kolombiya, Latin Amerika'nın 4., dünyanın 28. büyük ekonomisidir. Mayıs 2013'te OECD ile üyelik müzakerelerine başlayan Kolombiya, OECD'ye üye olmayan ekonomilerin de en büyüklerinden biridir. Kişi başı GSYİH 2000 yılından bu yana ikiye katlanmış olup, orta sınıfın toplam nüfustaki payı %30'a genişlemiştir.</p> <p>Economist Intelligence Unit tarafından, BRIC ülkelerine (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ek olarak belirlenen yeni gelişmekte olan ülkeler sınıflaması CIVETS (Kolombiya, Endonezya, Vietnam, Mısır, Türkiye ve Güney Afrika Cum.) içinde Latin Amerika'dan yalnızca Kolombiya yer almaktadır. Bu ülkeler nüfusları, dinamik ve istikrarlı ekonomileri ile geleceğin yıldız ekonomileri olarak görülmektedir.</p> <p>HSBC tarafından hazırlanan ve 2050 yılında dünya ekonomilerinin büyümelerine ilişkin öngörülleri içeren bir raporda, Kolombiya en iyi 26. ekonomi olarak gösterilmektedir. Ülke GSYİH'sinin %155 artışla 2050 yılında 725 milyar Dolar'a ulaşacağı; kişi başı gelir, nüfus ve yatırım göstergelerinde de önemli ölçüde gelişme kaydedileceği öngörülmektedir. Kolombiya'nın Latin Amerika ülkeleri içinde en yüksek büyüme kaydedecek ülke olacağı tahmin edilmektedir (The World in 2050, Ocak 2011).</p> <p>Artan siyasi ve ekonomik istikrar ve güvenlik koşullarındaki iyileşme, Kolombiya'yı yabancı yatırımcılar için tercih edilen bir ülke haline getirmiştir. Finans sektörünün serbestleştirilmesinde, vergi toplama sisteminde ve istihdamda (fazla mesai ücreti ve kıdem tazminatı gibi) reformlar yapılmıştır. Petrol endüstrisini canlandırmak amacıyla devlete ait olan petrol şirketi ECOPETROL kısmen özelleştirilmiştir. Petrol ve madencilik dışındaki sektörler (otel, çağrı merkezi ve serbest bölgeler gibi) yatırım çekilmesi için çeşitli politikalar yürütülmektedir. Portföy yatırımlarının ülkede en az 1 sene kalması şartı aranmaktadır. Yalnızca birkaç sektör devletin kontrolündedir.</p> <p>Ülkenin başlıca tarım ürünleri kahve, kesme çiçek, muz, pirinç, tütün, mısır, şeker kamışı, kakao, yağlı tohumlar ve sebzelerdir. Ormanlık ve balıkçılık da gelişmiştir. GSYİH'nin %12'sini oluşturan ve işgücünün %13'üne istihdam sağlayan imalat sanayi, Medellin, Bogota, Cali ve Barranquilla kentlerinin çevresinde yoğunlaşmıştır. Sektöre büyük şirketler hakimdir. Başlıca sanayi dalları tekstil (yerel pamuk ve yün içerikli), hazır giyim ve ayakkabı, gıda işleme, tütün, demir ve çelik (bir</p>

	kısmı yerel içerikli), madencilik ürünleri, otomobil montajı, kimyasallar, petrol işleme ve petrokimyadır. Geleneksel olmayan ihracat ürünlerinin ihracattaki payı ise son yıllarda artmaktadır. Hizmetler sektörü GSYİH'nin %56'sını oluşturmaktadır. Bankacılık sisteminde son yıllarda özelleştirmeler yaşanmıştır. Halihazırda devlete ait yalnızca bir banka bulunmaktadır. Perakende sektörünün, artan iç talep ve satın alma gücüne paralel olarak ekonomik büyümeye katkısı giderek artmaktadır. Havaalanlarının yenilenmesi ve yeni havaalanı inşaatı ile ilgili projelerin yanı sıra; turizm altyapısının (temalı parklar, iskele, kongre salonu vb) iyileştirilmesine yönelik gündemde olan projeler de büyümeyi desteklemektedir.
--	---

2- Kolombiya Cumhuriyeti'nin Dış Ticareti

Kolombiya serbest piyasa ekonomisinin hakim olduğu ve özellikle ABD ile yakın ticari ilişki içinde bulunan bir ülkedir. 1990'lı yıllar boyunca gümrük vergisi indirimleri, özelleştirmeler ve daha liberal bir döviz kuru vasıtasıyla ekonomide liberalleşme sağlanmıştır. Bu politikalar, ithalat kısıtlamalarını hafifletmiş ve birçok sektörü yabancı yatırıma açmıştır. Bununla birlikte tarım ürünleri halen koruma altındadır.

2000'li yıllardan bu yana artış eğiliminde olan Kolombiya'nın ihracatı, son 10 yılda 3,5 kat artmıştır. Dünya genelinde yaşanan finansal krizden etkilenerek 2009 yılında %15 oranında daralan dış ticaret hacmi ise 2010 yılında krizin etkisinin azalması ile iyileşerek yeniden artış trendine girmiştir. 2014 yılında ise ihracatı %7 azalan Kolombiya'nın ithalatı %7,9 artmış, dış ticaret fazlası rekor düzeye (9,4 milyar Dolar) çıkmıştır.

İthalat Rejimi

Kolombiya'da gümrük tarife istatistik pozisyonlarının teyidinde Vergi ve Gümrük İdaresi (DIAN) tek yetkili kurumdur. Gümrük vergisi, KDV ve diğer ücretlerin belirlenmesinin yanı sıra ICA, INVIMA, INCODER, Enerji ve Madencilik Bakanlığı gibi kurumlardan alınması gerekli belge ve izinler açısından da bu önemli bir süreçtir. Örneğin ilaç ithalatında gerekli izin Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan, bazı gıda ürünleri için Tarım Bakanlığı'ndan ve hava taşıtlarının ithalatında Sivil Havacılık Departmanı'ndan izin gerekmektedir. Tarife cetvelindeki ürünlerin yaklaşık %97'si için ithalat lisansı gerekmemektedir. Kolombiya'ya gerçekleştirilecek 1.000 ABD Doları ve üzerindeki sevkiyatlar için İthalat Beyannamesi (Declaración de Importación) doldurulması gerekmektedir. FOB değeri 5.000 ABD Doları ve üzerindeki sevkiyatlarda Andean Gümrük Değeri Beyannamesi (Declaración Andina de Valor en Aduana) doldurulması gerekmektedir. Bir ithalat işlemi için alınan belgeler en az 5 yıl saklanmalıdır.

İthalat Yasakları: Dieldrin, aldrin, chlordan, endosulfan, heptachlor, lindane ve bu maddeleri içeren ürünler ile kurşun tetraethylene içeren yakıtlar ve silah tipi oyuncakların ithalatı yasaktır. Kolombiya Tarife Cetvelindeki 101 ürün için ithalat lisansı gereklidir. İkinci el otomobiller ve yedek parçaları, ikinci el otomobil lastiği, ikinci el giysi, çuval, kumaş ve halat gibi maddelerin ithalatı için de ithalat lisansı verilmemektedir. Silah, patlayıcı ve ilgili ham maddelerin ithalatını yalnızca Savunma Sanayi Kurumu yapmaya yetkilidir.

Gümrük Vergileri: Kolombiya 5 Kasım 2010 itibarıyla 4.000'den fazla ürün için uygulanan gümrük vergilerinde indirim yapmıştır. 4114 ve 4115 sayılı Kararnamelerde söz konusu indirim gösterilmektedir. Bu indirimle nominal gümrük vergisi oranı ortalaması %12,2'den %8,25'e gerilemiştir. Kolombiya'da üretimi olmayan tüketim malları, sermaye malı ve hammaddeler ithalatta öne çıkmaktadır. Tarife sisteminin basitleştirilmesine rağmen, ülkenin imzaladığı serbest ticaret

anlaşmaları ve üye olduğu oluşumlar (And Birliği, Latin Amerika Birliği-LAIA veya Karayipler Topluluğu gibi) gereği, bir ürün 10'dan fazla değişik gümrük vergisine tabi olabilmektedir.

Kolombiya'da üretimi olmayan sermaye malı, sanayi malı ve hammaddeler için gümrük vergisi oranı %0-5 arasında değişmektedir. Mamul mallar ithalatında bazı istisnalar dışında %10, tüketim malı ve hassas ürünler için de %15-20 gümrük vergisi uygulanmaktadır. İstisnai ürünlerden olan otomobillerde %35, canlı sığır ve pirinç %80, süt ve krema %98 gümrük vergisine tabidir. Peynir altı suyu %20 gümrük vergisine ek olarak 3.000 ton kota kısıtlamasına ve kota dışında %94 gümrük vergisine tabidir.

Kolombiya, Bolivya, Ekvator ve Peru arasında oluşturulan And Birliği uyarınca bu ülkelerde uygulanan "Andean Fiyat Bandı" sistemi kapsamındaki ürünler için (başta pirinç, mısır, buğday, soya fasulyesi, domuz eti, kümes hayvanlarının eti, peynir ve süt tozu olmak üzere 153 üründe) dünya fiyatları düştüğünde gümrük vergileri yükseltilecek, dünya fiyatları yükseldiğinde ise gümrük vergileri düşürülerek yerli üreticinin korunması hedeflenmektedir. Bu sistem, tarım ürünleri ithalatında keyfi bir korumacılığa sebep olabilmekte, bazı ürünlerde dünya emtia fiyatlarına bağlı olarak %100'ün üzerinde gümrük vergisi uygulanabilmektedir.

2012 yılı Mart ayında Kolombiya, Dünya Ticaret Örgütü Bilgi Teknolojileri Anlaşmasını imzalamıştır. Bu anlaşma gereği, üye ülkeler birçok bilgi teknolojileri ürününün ithalatında gümrük vergilerini MFN bazında sıfırlamaktadır.

Kısa Süreli Geçici İthalat: 6 aylık süre ile gerçekleştirilir ve bu süre geçmeden bir defaya mahsus olarak 3 aylık uzatma istenebilir. Gümrük vergisi muafiyetinden yararlanılabilmesi için gümrük vergisi bedelinin %10'u tutarında bir teminat sunulması gereklidir.

Tarifeler ve Diğer Vergiler: Kolombiya'da vergiler ulusal ya da bölgesel düzeyde olabilmektedir. Ulusal vergiler, ülkedeki herkese aynı oranda uygulanırken, bölgesel vergiler yasa ile belirlenen alt ve üst limitler çerçevesinde bölgelerin kendi içinde belirlenebilmektedir.

Katma Değer Vergisi (IVA): Çoğu üründe %16 olup, bazı ürünlerde bölgesel bazda %0-25 arasında değişebilmektedir.

Kurumlar Vergisi: Ulusal düzeyde bir vergi olup, şirket karı üzerinden %14 oranındadır.

Finansal İşlem Vergisi: Bankacılık ve finans işlemlerinden alınan %0,4 oranındaki vergidir.

Varlık Vergisi: Geçici olan ve 2014 yılında kaldırılması beklenen varlık vergisi, şirketlere ve bireylere uygulanmakta ve 1,5 milyon Dolar'ın üzerindeki varlıklar için %0,6 oranında, 2,5 milyon Dolar'ın üzerindeki varlıklar için %1,2 oranındadır.

Sanayi ve Ticaret Vergisi: Bir belediye ya da bölgenin, kendi sınırları içinde gerçekleşen endüstriyel ve ticari işlemlerden ve hizmetlerden aldığı, %0,2-%1 oranındaki vergidir.

Emlak Vergisi: Mülkiyetin bulunduğu belediye tarafından alınan %0,1-1,6 arasındaki vergidir.

Tarife Dışı Engeller : Kolombiya Dış Ticaret Portalı VUCE (www.vuce.gov.co) sisteminin ihracat ve ithalatta bürokratik işlemleri hızlandırmasına rağmen, bürokrasi hem Kolombiyalı hem de yabancı firmalar için ticareti zorlaştırıcı bir unsur olmaya devam etmektedir. Antrepolarda güvenlik sıkıntıları azaltılmış olmakla beraber devam etmektedir. Kolombiya gümrükleri, tarife sınıflamasındaki hatalar, adres yanlışlığı ve yazım hataları sebebiyle sevkiyatları bekletebilmektedir. Hata ithalatçı ya da ihracatçı tarafından yapıldığında, malların iadesi söz konusu olabilmektedir. Nakliye belgeleri üzerindeki basit hatalar için dahi önemli miktarlarda cezalar uygulanabilmektedir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar : Kolombiya Standartlar ve Sertifikasyon Enstitüsü (ICONTEC, www.icontec.org.co), ulusal standartların geliştirilmesinden, Kolombiya Ulusal Akreditasyon Kurumu (ONAC) ise akreditasyondan sorumlu birimlerdir. 1963 yılında kurulan ICONTEC, ürün sertifikasyonu, kalite kontrol ve çevre sistem sertifikasyonu alanlarında Sanayi ve Ticaret Denetmenliği (SIC) tarafından akredite edilmiş özel bir kuruluştur. Uluslar arası Standartlar Örgütü (ISO) ve Uluslar arası Elektro-Teknik Komisyonu (IEC) üyeliği bulunan ICONTEC, Pan-

Amerika Teknik Standartlar Komisyonu'nun (COPANT) kurucu üyesi ve Pasifik Bölgesi Standartlar Kongresi (PASC), Uluslar arası Akreditasyon Forumu (IAF) ve IQNet üyesidir.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Standard&Poor's, Moody's ve Fitch gibi derecelendirme şirketleri tarafından son yıllarda yapılan çalışmalarda yatırım notu, dış ticaret ve finansal göstergeleri iyileşen Kolombiya ekonomisi, dış şoklara dayanıklı ve orta dönemde dış yatırımlar açısından son derece elverişli bir yapı sergilemektedir. The Independent gazetesi de, Kolombiya'yı yatırım koşulları ve kalkınma yönünden iki yeni Latin Amerika ülkesinden biri olarak göstermiştir.

- Ekonomik Serbestlik Endeksine göre dünyada 178 ülke içinde 28. sırada (Hong Kong 1.sırada, Türkiye 70. sırada) (2015 Index of Economic Freedom- Heritage Foundation&Wall Street Journal).
- İş yapma kolaylığı açısından dünyada 189 ülke içinde 34. sırada (Singapur 1. sırada, Türkiye 55. sırada), Latin Amerika ülkeleri içinde 1. sırada (Dünya Bankası - Doing Business 2015).
- Rekabetçilik düzeyi açısından dünyada 144 ülke içinde 66. sırada (İsviçre 1. sırada, Türkiye 45. sırada), Latin Amerika'da 7. sırada (Şili 1. sırada) (Dünya Ekonomik Forumu - Küresel Rekabet Raporu, 2014-15).

Kolombiya'da 2000-2013 yılları arasında gerçekleşen toplam doğrudan yabancı yatırım girişinin yaklaşık yarısı ABD (%24), Birleşik Krallık (%14,5), İspanya (%7,3) ve Şili (%4,1) kaynaklıdır. 2013 yılında Kolombiya tarihinin en yüksek FDI rakamına (16,8 milyar Dolar) ulaşmıştır. 2012-13 döneminde FDI artışı %8'dir. Milli gelirin yüzdesi olarak FDI değerlendirildiğinde ise Kolombiya; Brezilya ve Şili'nin ardından bölgede 3. sıradadır. 2013 yılı sektörel FDI girişi değerlendirildiğinde petrol (%30), madencilik (%18,2), imalat (%15,8), finans (%9,8), ulaştırma-iletişim (%9), ticaret-restoran-konaklama (%8,6), elektrik-gaz-su (%2,4) öne çıkmaktadır.

Yatırımlarda Öncelikli Alanlar

Kolombiya Hükümeti, Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı tarafından uygulanan Üretim Dönüşüm Programı (Productive Transformation Program) çerçevesinde 16 stratejik sektörde kamu-özel sektör işbirliğini güçlendirmeyi, dünya çapında sektörler yaratmayı ve bu sektörlerde istihdamı artırmayı hedeflemektedir. Sağlık, ekoturizm, yazılım ve bilgi teknolojileri (IT), elektrik enerjisi, iş süreçlerinde dış kaynak kullanımı ve işletmelerin yabancı ülkelere kaydırılması (off-shoring) gibi alanlar yeni ve gelişimi teşvik edilen hizmet sektörleridir. Kozmetik, otomotiv, çelik, tekstil-moda-tasarım, grafik iletişim (bilgisayar) gibi imalat sanayi sektörlerinde rekabetçi üretim teşvik edilmektedir. Şekerli ve çikolatalı mamuller, palm yağı-bitkisel yağlar-biyoyakıt, süt mamulleri, karides ve sığır üretimi ve bahçecilik (horticulture) gibi tarıma dayalı sektörlerde de katma değeri yüksek ve yenilikçi üretim desteklenmektedir.

3- Türkiye ile Kolombiya Cumhuriyeti Arasındaki Ticari İlişkiler

Kolombiya, Ekonomi Bakanlığı tarafından 2014-2015 döneminde Öncelikli Ülkelerinden birisi olarak belirlenmiştir.

Türkiye-Kolombiya ikili ticaret verileri incelendiğinde iki ülke arasındaki ticarete 2003 yılından itibaren ülkemiz aleyhinde seyreden dış ticaret açığının 2014 yılında 630 milyon Dolar seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Aynı yıl Kolombiya'ya ihracatımızda %47 artış gerçekleşirken, bu ülkeden ithalatımız %20,7 artmış, iki ülke arasındaki ticaret hacminde %24,7 artış meydana gelmiştir.

2014 yılında Kolombiya'ya ihracatımızda demir-çelik çubukların %14,3 pay ve %105,9 artış ile ilk sıraya yükseldiği görülmektedir. Demir-çelik profil ihracatı %12,3 pay ile ikinci sırada yer alırken ihracatımızdaki diğer başlıca kalemler; kara taşıtları aksamı, diğer alaşımli çelikten çubuk ve profil, demir-çelik yarı mamulleri, pamuklu mensucat (denim kumaş ağırlıklı), çimento, takım tezgahları, kauçuk lastik, adi metallere donanım-eşya, demir-çelik tel ve akü olmuştur.

Türkiye'nin Kolombiya'dan 2014 yılında ithal ettiği başlıca ürünler arasında taşkömürü ve taşkömüründen elde edilen yakıtlar, kok kömürü, işlenmemiş altın, muz, tütün, propilen ve diğer olefinlerin polimerleri ve vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri yer almaktadır.

Ülkemiz ile Kolombiya arasında Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmasına yönelik müzakereler sürdürülmektedir.

Türkiye-Kolombiya Dış Ticaret Değerleri (1000 Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2015 (11 ay)	175.548	737.087	-561.539	912.635
2014	183.110	814.096	-630.986	997.206
2013	124.632	674.665	-550.033	799.297

Kaynak: TÜİK

4- Ekler (Tablolar)¹

Tablo 1 - Kolombiya'nın Dış Ticareti (1000 Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2001	12.301.486	12.820.352	-518.866	25.121.838
2002	11.897.488	12.689.965	-792.477	24.587.453
2003	13.092.218	13.880.613	-788.395	26.972.831
2004	16.729.678	17.099.537	-369.859	33.829.215
2005	21.190.439	21.204.162	-13.723	42.394.601
2006	24.390.975	26.162.440	-1.771.465	50.553.415
2007	29.991.332	32.897.045	-2.905.713	62.888.377
2008	37.625.882	39.668.840	-2.042.958	77.294.722
2009	32.852.986	32.897.671	-44.685	65.750.657
2010	39.819.529	40.682.508	-862.979	80.502.037
2011	56.953.516	54.674.822	2.278.694	111.628.338
2012	60.273.618	58.087.854	2.185.764	118.361.472
2013	58.821.870	59.381.197	-559.327	118.203.067
2014	54.705.991	64.060.320	-9.354.329	118.766.311

Tablo 2 - Kolombiya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Tüm Ürünler	60.273.618	58.821.870	54.705.991
2709	Ham petrol	26.556.826	27.644.198	25.698.177
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	7.298.845	6.253.846	6.426.670
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	4.657.271	4.364.625	2.828.885
0901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	1.956.066	1.922.532	2.516.694

¹ Kaynak: Trade Map-ITC

7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3.385.287	2.226.458	1.581.810
0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	1.270.007	1.334.597	1.374.246
0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	822.010	763.859	835.546
7202	Ferro alyajlar	881.663	681.775	642.054
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	417.126	447.654	480.167
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	436.235	428.745	449.732
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	280.121	314.084	414.187
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	282.124	441.976	392.564
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	484.187	327.046	387.221
2704	Taşkömürü, linyit ve turbdan elde edilen kok/sömikok, karni kömürü	506.342	433.948	383.238
3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	344.171	353.922	323.552
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	462.690	457.722	294.561
8703	Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar	300.053	634.855	283.792
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	338.554	327.228	254.636
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	188.985	180.581	232.503
2101	Kahve, çay ve Paraguay çayı hılasası, esans, konsantreleri ve müstahzarları	250.627	244.017	221.570
2716	Elektrik enerjisi	97.085	103.187	200.706
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	177.036	165.195	166.560
3304	Güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar (güneşlenme kremleri ve müst. dahil), manikür ve pedikür müstahzarları	191.558	187.083	163.887
3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına	146.515	141.857	162.462

	mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri			
7103	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	122.158	125.684	145.292
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	136.702	144.608	140.381
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	129.141	97.218	134.622
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçi mamüller, hosti, boş ilaç kapsülü mühür güllacı, pirinç kağıdı vb	55.718	68.224	133.273
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	74.807	101.689	110.326
3921	Plastikten diğer plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyeler ve şeritler	108.805	105.459	109.260
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	72.640	88.349	106.824
3303	Parfümler ve tuvalet suları	114.973	132.928	102.896
4104	Sığır (buffalo dahil) ve at cinsi hayvanların dabalıkmış veya crust (arakurutmalı) post ve derileri	72.176	73.324	102.566
7010	Camdan damacana, şişe, kavanoz, çanak, ilaç tüpleri, serum ampülleri ve diğer kaplar	104.060	64.915	100.683
8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	92.001	80.377	99.933
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar	110.284	97.975	99.689
3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	28.133	62.577	98.825
0303	Balıklar (dondurulmuş)	79.094	79.409	95.659
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	115.193	98.172	93.641
3305	Saç müstahzarları	98.429	112.994	93.027

Tablo 3 - Kolombiya'nın İthalatında Önemli Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Tüm Ürünler	58.087.854	59.381.197	64.060.320
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	5.600.494	6.332.712	7.492.425
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar	2.814.755	2.802.015	3.119.450
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1.899.103	2.318.726	2.613.404
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	1.031.594	2.033.934	1.962.994
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1.586.339	1.800.075	1.958.676
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.173.370	1.315.324	1.445.934
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1.506.005	964.943	1.218.204
1005	Mısır	1.004.186	1.022.378	938.484
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	787.330	808.974	917.278
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	820.855	777.658	755.901
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	735.350	820.049	744.088
9999	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen ürünler	557.723	651.984	662.735
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	527.609	569.619	661.405
2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	528.704	573.020	565.495
1001	Buğday ve mahlut	498.420	483.400	562.077
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	499.528	479.447	561.251
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	398.837	429.669	497.921
2901	Asiklik hidrokarbonlar	377.537	467.505	468.149
8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	340.094	353.249	397.179
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının	221.533	260.766	388.755

	aksam ve parçaları			
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	335.223	370.434	383.652
8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	678.146	472.596	365.177
2903	Hidrokarbonların halojelenmiş türevleri	361.176	353.116	363.504
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	336.528	333.029	352.299
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	322.270	330.358	349.260
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik \geq 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	405.290	299.852	343.428
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	363.114	300.008	339.905
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	264.266	309.692	339.516
7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	476.100	349.411	328.580
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	268.953	273.954	319.621
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	269.361	330.298	313.277
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	331.822	246.108	310.876
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	248.879	270.572	309.751
7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)	256.885	175.589	306.485
8502	Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	194.562	323.869	298.247

3920	Plastikten diğ er levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	262.770	264.849	292.816
7209	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği > 600 mm, soğuk haddelenmiş, kaplanmamış)	259.784	256.002	289.488
1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	300.467	245.098	286.595
7408	Bakır teller	257.585	251.040	285.826
8706	Karayolu taşıtları için motorla donatılmış şasiler	145.621	195.137	243.519

Tablo 4 - Kolombiya'nın Ülkeler Bazında İhracatı (1000 Dolar)

Ülke	2012	2013	2014
Tüm Ülkeler	60.273.618	58.821.870	54.705.991
ABD	22.216.238	18.692.895	14.387.219
Çin	3.343.081	5.102.171	5.619.136
Panama	2.916.011	3.219.265	3.567.396
İspanya	2.939.792	2.879.035	3.080.338
Hindistan	1.362.710	2.993.066	2.555.733
Hollanda	2.503.054	2.272.605	2.117.118
Venezuela	2.555.961	2.255.826	1.986.938
Ekvator	1.910.498	1.974.770	1.884.349
Brezilya	1.290.579	1.590.629	1.622.413
Peru	1.582.089	1.273.933	1.186.486
Aruba	1.027.488	1.716.467	1.161.412
Birleşik Krallık	1.128.599	1.115.789	1.090.186
Şili	2.189.220	1.571.633	988.882
İtalya	468.080	464.736	962.000
Meksika	835.104	863.806	914.416
Türkiye	780.770	624.387	863.127
Bahamalar	542.051	588.974	808.516

Kanada	466.978	390.152	664.785
Almanya	395.212	780.360	633.520
İsrail	525.822	409.634	526.447
Güney Kore	335.985	229.995	519.683
İsviçre	721.370	460.819	501.550
Belçika	488.151	494.721	461.632
Japonya	360.240	387.855	420.904
Hollanda Antilleri	750.024	368.942	286.244

Kaynak: Trade Map-ITC

Tablo 5 - Kolombiya'nın Ülkeler Bazında İthalatı (1000 Dolar)

Ülke	2012	2013	2014
Tüm Ülkeler	58.087.854	59.381.197	64.060.320
ABD	14.140.116	16.428.423	18.287.758
Çin	9.564.690	10.362.788	11.790.354
Meksika	6.362.176	5.495.958	5.272.632
Almanya	2.239.577	2.206.909	2.530.978
Brezilya	2.795.908	2.590.480	2.465.559
Fransa	1.154.134	1.446.171	1.853.550
Japonya	1.654.100	1.478.804	1.525.446
Güney Kore	1.288.116	1.296.408	1.500.478
Hindistan	1.123.796	1.143.843	1.368.797
Peru	911.955	870.181	1.204.811
Kanada	1.132.704	1.001.227	1.164.632
Kolombiya	1.254.079	937.381	1.087.780
Arjantin	2.312.510	1.733.545	1.009.334
İtalya	948.463	1.010.629	982.272
İspanya	775.851	963.310	966.858
Şili	954.381	903.839	929.208
Ekvator	1.068.475	881.687	918.292

Tayvan	553.631	557.203	620.253
Birleşik Krallık	560.647	510.895	598.481
Bolivya	280.569	547.740	551.616
İsviçre	507.353	508.816	519.237
Trinidad ve Tobago	504.706	446.924	457.817
Venezuela	526.819	431.055	439.755
Vietnam	220.897	316.051	437.822
Rusya Fed.	398.486	304.663	404.168

Kaynak: Trade Map-ITC

Tablo 6 - Türkiye'nin Kolombiya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Tüm Ürünler	152.133	124.632	183.131
7214	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar (dövülmüş, sıcak haddelenmiş, haddeleme işleminden sonra burulmuş olanlar dahil)	42.108	12.738	26.230
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	12.327	6.145	22.559
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	12.211	16.838	17.342
7228	Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	347	4.331	12.581
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	8.953	0	10.559
5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. 1 geçenler)	6.328	5.964	5.980
2523	Çimento	9	862	4.902
9999	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen ürünler	3.052	3.340	4.859
8462	Metalleri dövme, çekiçleme, kalıpta dövme, kesme, taslak çıkartma, şatafatlama, karbürleri işlemeye mahsus takım tezgahları	5.242	6.645	4.102
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	262	478	3.447
8302	Adi metallerden donanım, tertibat vb. eşya (mobilya, kapı, pencere, bavul, askılık vb için)	3.856	4.017	3.444
7217	Demir veya alaşımsız çelikten teller	181	509	2.774
8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	46	764	2.067

5211	Pamuklu mensucat (pamuk oranı < % 85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gr.1 geçenler)	1.404	1.377	1.876
3202	Debagatte kullanılan sentetik organik ve anorganik maddeler ve müstahzarlar	1.616	1.521	1.857
7215	Demir veya alaşımsız çelikten diğer çubuklar	1.133	2.114	1.836
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	2.299	3.424	1.736
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçi mamüller, hosti, boş ilaç kapsülü mühür güllacı, pirinç kağıdı vb	1.756	1.564	1.729
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	2.037	2.692	1.654
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	832	1.152	1.639
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	97	1.296	1.620
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar (bağlantı elemanlarıyla birlikte olsun olmasın)	1.967	1.725	1.602
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	2.318	1.323	1.484
8701	Traktörler	190	67	1.455
8511	Motorlarda kullanılan elektrikli ateşleme veya hareket ettirme tertibat ve cihazları (ateşleme-dinamo manyetoları, vb)	3	1.032	1.382
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	834	1.702	1.298
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	328	220	1.282
5206	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla % 85 den az pamuk içerenler) (perakende satış için hazırlanmamış)	524	676	1.238
5516	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat	480	957	1.229
6802	Yontulmaya veya inşaatla elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	1.116	1.396	1.170
1902	Makarnalar ve kuskus	274	718	1.149
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	843	1.030	1.093
7408	Bakır teller	934	1.063	1.006
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	793	467	950
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	707	107	911

9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	710	619	836
8301	Adi metallerden kilit, sürgü ve asma kilit (anahtarlı, şifreli veya elektrikli) ve bunların adi metallerden anahtarları	627	600	798
4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	686	794	775
7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya	184	381	736
7616	Aluminyumdan diğer eşya	13	7	681

Kaynak: ITC TradeMap

Tablo 7 - Türkiye'nin Kolombiya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Tüm Ürünler	814.146	674.665	814.096
9999	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen ürünler	773.496	634.547	765.432
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	36	0	11.936
2704	Taşkömürü, linyit ve turbdan elde edilen kok/sömikok, karni kömürü	6.034	9.343	8.751
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	534	0	6.887
0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	1.221	1.298	4.932
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	647	3.077	3.729
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	22.746	10.995	2.747
3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	854	3.420	1.353
3306	Ağız veya diş sağlığını korumaya mahsus müstahzarlar (bireysel kullanıma hazır ambalajlarda)	0	553	1.198
3206	Diğer boyayıcı maddeler, lüminofor olarak kullanılan inorganik ürünler	1.214	1.193	1.189
0901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	439	885	1.089
3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	1.211	1.822	1.038
3919	Plastikten kendinden yapışkan levha, plaka, bandlar, şerit, film,	0	267	373

	folye ve diğ er yass ı şek iller			
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eş ya	563	365	329
2821	Demir oksit ve hidroksitleri (ağı rlık: % >= 70 fe2o3 olan toprak boyalar)	121	215	294
2101	Kahve, ç ay ve Paraguay ç ayı h ılasası, esans, konsantreleri ve m ıstahzarları	49	226	276
8466	84.56 ila 84.65 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elveriş li aksam, parç a, aksesuar (parç a, alet tutucuları vb)	0	0	250
0504	Hayvan bağı rsak, mesane ve midesi (taze, soğ utulmuş , dondurulmuş , tuzlanmış , salamura, kurutulmuş veya t ıts ılenmiş)	502	177	233
3808	Haş arat ıld ır ıc ı, dezenfekte edici, zararlı ları yok edici, s ırg ınleri önleyici, bitkilerin b uyemesini d zenleyici ur nler	107	153	198
4104	Sı ğ ır (buffalo dahil) ve at cinsi hayvanların d abaklanmış veya crust (arakurutmalı) post ve derileri	0	832	160
5903	Plastik emdirilmiş , sı vanmış , kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat	6	79	151
1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş , b ut ın/kırık)	797	2.363	137
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliğ i hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	129	146	119
6112	Spor, kayak ve y uzme kı yafetleri (orme)	42	113	117
5401	Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliğ i (perakende olarak satılacak hale getirilmiş olsun olmasın)	62	122	110
4202	Deri ve k ö seleden sandık, bavul, valiz, evrak ç antası, seyahat eş yası , kılıf vb.	60	83	98
3912	Sel uloz ve kimyasal t revleri (ilk şek ilde)	171	273	98
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş , sı vanmış , kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	0	0	89
9602	Jelatin kaps ulleri, iř lenmiş l uletaşı ve mam ulleri, iř lenmiş yontulabilir bitkisel veya mineral maddeler vb eş ya	187	489	53
3921	Plastikten diğ er plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyeler ve ř eritler	3	20	44
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar iç in cihazlar vb; protez organlar; iř itme cihazları, v ucut iç i ve d ıř ı cihazları	17	35	40

0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	13	26	39
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	170	56	37
4113	Diğer hayvanların dabalama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleleri	15	17	33
9503	Üç tekerlekli bisikletler, skuterler, oyuncak bebekler, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bilmeceler (puzzle)	11	0	32
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	0	1	30
4802	Sıvanmamış kağıt ve karton ve her boyutta perfore edilmemiş delikli kart ve delikli şerit kağıt	0	2	29
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	28	22	29
4402	Odun kömürü	0	0	28
0811	Meyveler ve sert çekirdekli meyveler (dondurulmuş)	0	0	27

Kaynak: TradeMap